

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІАКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
Навчально-науковий інститут денної освіти

Кафедра економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Стратегічне планування розвитку громад і територій»

на 2022-2023 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 2 семестр
Освітня програма/спеціалізація	Економіка підприємства
Спеціальність	051 Економіка
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Ступінь вищої освіти	Магістр

Науково-педагогічний працівник, який веде дану дисципліну –

Перебийніс Василь Іванович, професор кафедри економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем, доктор економічних наук, професор

Контактний телефон	50-92-05
Електронна адреса	perebyynis@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Набуття майбутніми фахівцями теоретичних знань і практичних навичок, що дають змогу брати участь у забезпеченні стратегічному плануванні соціально-економічного розвитку територіальних громад
Тривалість	5 кредитів ЄКТС/150 годин (лекції 16 год., практичні заняття 20 год., самостійна робота 114 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії та виїзні, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: залік.
Базові знання	Наявність знань з базових економічних дисциплін
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
1. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади) - ПР 5.	1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях - ЗК 4.
2. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки - ПР 16.	2. Здатність приймати обґрунтовані рішення - ЗК 11.
3. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків - ПР 17.	3. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами - СК 2.
	4. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію - СК 11.
	5. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення - СК 12.
	6. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків - СК 14.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Теоретичні основи стратегічного планування розвитку територій і громад		
Тема 1. Території та територіальні громади	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Тлумачення поняття «територія». 2. Громади та їх види. 3. Територіальні громади України.
Тема 2. Нормативно-правове забезпечення розвитку Громад і територій	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Основоположні засади інституційного забезпечення розвитку громад і територій. 2. Нормативно-правове забезпечення місцевого самоврядування. 3. Децентралізація та розвиток територіальних громад. 4. Інституційне забезпечення розвитку сільських громад і сільських територій.
Тема 3. Планування розвитку територій і територіальних громад	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Планування місцевого економічного розвитку. 2. Цілі та інструменти планування економічного розвитку. 3. Центри послуг для бізнесу, бізнес-інкубатори, індустріальні парки. 4. Напрями та методи діяльності місцевої влади для забезпечення розвитку територій і громад.
Тема 4. Стратегування розвитку Громад і територій	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Теоретичні основи стратегування. 2. Методичні засади стратегування розвитку громад і територій. 3. Анкетне опитування мешканців громади. 4. Соціальний паспорт територіальної громади.
Модуль 2. Стратегічне планування людського розвитку територій і громад		
Тема 5. Трудові ресурси як провідний фактор розвитку територіальних громад	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Праця і трудові ресурси. 2. Структура трудових ресурсів територіальних громад. 3. Трудовий потенціал і робоча сила.
Тема 6. Зайнятість населення територіальних громад	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Зайнятість та її фактори. 2. Види і форми зайнятості в територіальних громадах. 3. Безробіття в територіальних громадах та його види. 4. Ринок праці територіальних громад.
Тема 7. Система управління використанням трудових ресурсів територіальних громад	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Формування системи управління використанням трудових ресурсів територіальних громад. 2. Баланс трудових ресурсів територіальної громади.

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		3. Організація робочих місць в територіальних громадах. 4. Продуктивність праці в територіальних громадах. 5. Забезпечення рівномірності використання трудових ресурсів сільських громад.
Тема 8. Стратегічне планування трудовикористання в територіальних громадах	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. SWOT-аналіз як інструмент оцінки зовнішнього та внутрішнього середовища територіальної громади. 2. Стратегічна оцінка факторів господарської діяльності в територіальній громаді. 3. Сценарії розвитку використання трудових ресурсів територіальних громад.

Інформаційні джерела

1. Стратегічне планування розвитку громад і територій: дистанційний курс / Укладач Перебийніс В.І. URL <http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2836>
2. Берданова О., Вакулєнко В. Стратегічне планування місцевого розвитку. Практичний посібник / Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні – DESPRO. Київ : ТОВ «Софія-А». 2012. 88 с.
3. Васильченко Г., Парасюк І., Єременко Н. Планування розвитку територіальних громад: навчальний посібник для посадових осіб місцевого самоврядування / Асоціація міст України. Київ : ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІЕН ЕЙ», 2015. 256 с.
4. Вишневецький О. С. Загальна теорія стратегування: від парадигми до практики використання: монографія. Київ : Інститут економіки промисловості НАН України, 2018. 156 с.
5. Європейська хартія місцевого самоврядування. Міжнародний документ від 15.10.1985. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036 (дата звернення: 01.03.2019).
6. Іванов С.В., Перебийніс В. І., Олексенко Л.В. Анкетне опитування як інструмент досліджень проблем модернізації та кооперації. Модернізація економіки в умовах зростання суспільної свідомості: людинорозмірність, духовність, партнерство, кооперація: матеріали I Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф. (м. Полтава, 1 лист. 2016 р.). Полтава: ПУЕТ, 2016. С. 83-85.
7. Іванов С. В., Рогоза М.Є., Перебийніс В.І. Концепція соціальної держави як теоретична база розвитку сільських територій. Економічний вісник Донбасу. 2016. №1 (43). С. 51-55.
8. Інструменти розвитку об'єднаних територіальних громад в умовах децентралізації влади : за заг. ред. В.М.Олуйка. Київ : Ваіте, 2017. 432 с.
9. Інтерактивна мапа адміністративно-територіальних одиниць України. URL: <https://atu.decentralization.gov.ua/> (дата звернення: 25.11.2020).
10. Конституція України. Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254> (дата звернення: 01.03.2019).
11. Концепція Державної цільової програми сталого розвитку сільських територій на період до 2020 року : Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 лютого 2010 року №121-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/121-2010> (дата звернення: 14.11.2020).
12. Методика формування спроможних територіальних громад: затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 8 квітня 2015 р. № 214 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 січня 2020 р. № 34). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/214-2015> (дата звернення: 01.03.2019).
13. Методологія стратегічного планування розвитку об'єднаних територіальних громад в Україні. URL: https://surdp.eu/uploads/files/SP_OTG_Methodology_UA.pdf (дата звернення: 14.11.2020).
14. Місцевий економічний розвиток і місцева демократія: діалоги зі стейкхолдерами: Путівник для лідерів громад : Упорядник С. Панцир. Київ : Юстон, 2020. 128 с.

15. Перебийніс В. І., Гавриш В.І., Перебийніс Ю.В. Державне регулювання соціально-економічного розвитку сільських територій. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі: Серія «Економічні науки». 2014. №1. С. 79-84.
16. Перебийніс В.І., Житник Т.П. Управління використанням трудових ресурсів на підприємствах: монографія. Полтава: РВЦ ПУСКУ, 2008. 332 с.
17. Перебийніс В.І., Рогоза М.Є. Сучасні проблеми розвитку територій і територіальних громад. Нова стратегія регіонального розвитку України: шлях до майбутнього: Матеріали XI Пленуму Правління Спільки економістів України. Київ : СЕУ, 2019. С. 253 – 259.
18. Перебийніс В. І. Соціоекономіка як перспективна модель розвитку сільського господарства. Вісник ХНАУ. Серія «Економічні науки». 2015. № 3. С. 190-195.
19. Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Полтавської області : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 12 червня 2020 р. № 721-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npras/pro-viznachennya-administrativnih-a721r> (дата звернення: 14.11.2020).
20. Про внесення змін до деяких законів України щодо визначення територій та адміністративних центрів територіальних громад : Закон України від 16 квітня 2020 року № 562-IX / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/562-20> (дата звернення: 14.11.2020).
21. Про Генеральну схему планування території України : Закон України від 07.02.2002 № 3059-III / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3059-14> (дата звернення: 25.11.2020).
22. Про добровільне об'єднання територіальних громад : Закон України від 05.02.2015 № 157-VIII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19> (дата звернення: 25.11.2020).
23. Про зайнятість населення. Закон України від 05.07.2012 № 5067-VI. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17> (дата звернення: 14.09.2021).
24. Про засади державної регіональної політики : Закон України від 5 лютого 2015 року № 156-VIII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19> (дата звернення: 25.11.2020).
25. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року : Постанова Кабінету Міністрів України від 6 серпня 2014 р. № 385-п. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/385-2014> (дата звернення: 01.03.2019).
26. Про затвердження Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів: Постанова Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2015 р. №932-п. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/932-2015> (дата звернення: 01.03.2019).
27. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97> (дата звернення: 14.11.2020).
28. Про основи містобудування : Закон України від 16.11.1992 № 2780-XII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2780-12> (дата звернення: 14.11.2020).
29. Про регулювання містобудівної діяльності : Закон України від 17.02.2011 № 3038-VI / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17> (дата звернення: 14.11.2020).
30. Про співробітництво територіальних громад : Закон України від 17.06.2014 № 1508-VII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1508-18> (дата звернення: 14.11.2020).
31. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 квітня 2014 р. № 333-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2014> (дата звернення: 01.03.2019).
32. Про схвалення Концепції розвитку сільських територій : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 вересня 2015 р. № 995-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995-2015> (дата звернення: 01.03.2019).
33. Про утворення та ліквідацію районів : Постанова Верховної Ради України від 17 липня 2020 року №807-IX / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/807-20> (дата звернення: 14.11.2020).
34. Рогоза М.Є., Перебийніс В.І. Інституційне забезпечення розвитку й стратегування громад і територій. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі: Серія «Економічні науки». 2019. N2 (93). С. 54-62.
35. Стратегування регіонального розвитку: теорія, методологія, концепція: монографія. / М. І. Зверяков та ін. Одеса : Атлант ВОІ СОГУ, 2019. 241 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/publicna-informaciya>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-4): відвідування занять (8 балів); захист домашнього завдання (8 балів); обговорення матеріалу занять (4 бали); виконання навчальних завдань (8 балів); завдання самостійної роботи (8 балів); тестування (4 бали); поточна модульна робота (10 балів)	50
Модуль 2 (теми 5-8): відвідування занять (8 балів); захист домашнього завдання (8 балів); обговорення матеріалу занять (4 бали); виконання навчальних завдань (8 балів); завдання самостійної роботи (8 балів); тестування (4 бали); поточна модульна робота (10 балів)	50
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни